

Toholammin seurakunta

Vaalilautakunta

Kokouskutsu 3/2026

Aika tiistaina 15.9.2026 klo 17.00

Paikka Toholammin Vanha pappila, Lampintie 7, 69300 TOHOLAMPI

Läsnä Pirkko Hautala, pj.
Janne Syri
Ritvariitta Snellman
Tellervo Herranen
Veli Männistö, poissa
Martti Hylkilä
Sari Anttila, sihteeri

Asiat

§ 20 / 2026 Kokouksen avaus

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen.

§ 21 / 2026 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkolain (652/2023) 10 luvun 15 §:n mukaan vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Läsnä oleviksi katsotaan myös toimitilien jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Esitys: Vaalilautakunta todetaan päätösvaltaiseksi.

Päätös: Vaalilautakunnan kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

§ 22 / 2026 Pöytäkirjantarkastajat

Vaalilautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Esitys: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Janne Syri ja Martti Hylkilä.

§ 23 / 2026 Äänioikeutettujen luettelon tarkastaminen

Esitys: Merkitään äänioikeutettujen luettelon tarkastamispöytäkirja tiedoksi (Liite 1.).

Päätös: Äänioikeutettujen luettelon tarkastamispöytäkirja merkittiin tiedoksi.

§ 24 / 2026 Valitsijayhdistysten perustamisasiakirjojen tarkastaminen

Esitys: Vaalilautakunta tarkasti määräajassa saapuneet valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat kirkkojärjestyksen 9 luvun 14 §:n mukaisesti.

1. Valmistavasti tarkastetaan valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat niihin sisältyvine ehdokaslistoineen
2. Havaittujen puutteiden osalta vaalilautakunta päättää varata valitsijayhdistysten asiamiehille tilaisuuden antaa selitys tai tehdä tarvittavat oikaisut 1.10.2026 klo 16.00 mennessä. Perustamisasiakirjojen tarkastuksessa otettiin huomioon kirkkojärjestyksen 9 luvun 10 §:n säännökset valitsijayhdistyksen perustamisesta.
3. Hyväksytään perustamisasiakirjat, joiden johdosta ei ole esitetty huomautuksia tai päätetty vaatia lisäselvitystä (KJ 9: 14,4)

Päätös: 1. Valmistavasti tarkastettiin valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat ehdokaslistoineen.

2. Havaittujen puutteiden osalta vaalilautakunta päätti, että vaalilautakunnan sihteeri soittaa ja tarkistaa suostumuksen yhteystietojen luovuttamiseen medialle seurakuntavaaleista tiedottamista varten (koskee kolmea henkilöä). Lomakkeisiin merkitään pvm ja kellonaika, kun on soitettu.

3. Hyväksyttiin Toholammin seurakunnan valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjat.

§ 25 / 2026 Äänestyspaikat, ennakkoäänestyksen ja kotiaänestyksen järjestäminen sekä vaalitoimitsijoiden ja vaaliavustajien valinta

Vaalilautakunnan tulee:

1. määrätä äänestyspaikat ja vaalihuoneistot (KJ 9:19 kohta 1)
2. määrätä ennakkoäänestystä varten vaalitoimitsijat äänestyspaikoittain ja päättää muista ennakkoäänestystä koskevista asioista (KJ 9:19 kohta 2)
3. valita vaaliavustajat ja päättää muista vaalin valmisteluun liittyvistä toimenpiteistä, jollei niistä ole tehty aikaisemmin päätöstä (KJ 9:19 kohta 3).
4. valita tarvittaessa kolme tai useampia ennakkoäänten laskijaa huolehtimaan ennakkoäänten laskennasta
5. laatia tarvittaessa äänestysuojien ja vaaliuurnan tilaus kunnan vaalivälineistön varastosta.

Esitys: Vaalilautakunta

1. määrää äänestyspaikaksi ennakkoäänestykselle Toholammilla Vanhan pappilan ja Lestijärvellä seurakuntakodin sekä Sykäräisen koulun. Varsinaisena vaalipäivänä äänestyspaikat ovat Toholammin srk-koti ja Lestijärven srk-koti.
2. määrää ennakkoäänestystä varten vaalitoimitsijat Toholammille ja Lestijärvelle
3. valitsee vaaliavustajat
4. valitsee ennakkoäänten laskijat huolehtimaan ennakkoäänten laskennasta
5. laatii tarvittaessa äänestysuojien ja vaaliuurnan tilauksen kunnan vaalivälineistön varastosta.

Päätös: Vaalilautakunta

1. määräsi äänestyspaikaksi ennakkoäänestykselle Toholammilla Vanhan pappilan tiistaista lauantaihin 3.-7.11.2026 klo 9.00–18.00 ja Lestijärvellä seurakuntakodin torstaina 5.11.2026 klo 14.00–18.00 sekä Sykäräisen koulun kirjaston perjantaina 6.11.2026 klo 14.00–18.00. Varsinaisena vaalipäivänä sunnuntaina 15.11.2026 klo 11.00–20.00 äänestyspaikat ovat Toholammin srk-koti ja Lestijärven srk-koti.
2. määräsi ennakkoäänestystä varten vaalitoimitsijaksi vaalilautakunnan varajäsenineen sekä kokouksessa 1.10.2026 täydennetään toimitsijalistaa.
3. valitsi vaaliavustajiksi Toholammille Sari Anttilan ja Heli Orava. Lestijärven ja Sykäräisen osalta päätökset 1.10.2026 kokouksessa.
4. valitsi ennakkoäänten laskijoiksi Janne Syrin, Tellervo Herrasen ja Ritvariitta Snellmanin.
Vaalitoimitsijat vaalipäivänä
Toholampi: Pirkko Hautala, Janne Syri, Ritvariitta Snellman, Tellervo herranen, Veli Männistö, varajäsenistä Risto Koskela ja Pirkko Kirsilä.
Lestijärvi: Martti Hylkilä, varajäsenistä Raija Heikkinen, Jorma Olkkola ja Marja Koskela.
Sihteeri hoitaa tiedottamisen vaalitoimitsijoille, pyydetään vastaus, että ovat käytettävissä.

5. sihteeri tilaa äänestysuojat ja vaaliurnat Toholammin, Lestijärven ja Sykäräisen äänestyspaikkoihin (Toholammin kunta hallintojohtaja Jukka-Pekka Lätti tai Marita Ranta ja Lestijärven kunta hallinto- ja talousjohtaja Ossi Mäkinen).

§ 26 / 2026 Muut asiat

Esitys: Käsitellään muut asiat.

Päätös: Muita asioita ei ollut.

§ 27 / 2026 Tulevat kokousajat

Esitys: Vaalilautakunnan seuraavat kokoukset ovat:

Päätös: Vaalilautakunnan seuraavat kokoukset:

Torstai 1.10.2026 klo 17.00

Perjantai 30.10.2026 klo 17.00

Perjantai 13.11.2026 klo 17.00

Sunnuntai 15.11.2026 klo 11.00 varsinainen vaalipäivä seurakuntakodilla.

tiistai 17.11.2026 klo 13.00

§ 28 / 2026 Kokouksen päättäminen

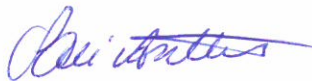
Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 18.51.

Toholammilla 15.9.2026

Pirkko Hautala

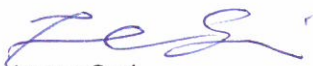
Puheenjohtaja

Sari Anttila

Sihteeri

Tarkastanut 15.9.2026

Janne Syri

Pöytäkirjantarkastaja

Martti Hylkilä

Pöytäkirjantarkastaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Toholammin seurakunta

Vaalilautakunta

15.9.2026

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: § 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: § 24, 25,

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

Liitetään pöytäkirjaan

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Toholammin seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Lampintie 7, 69300 TOHOLAMPI

Postiosoite:

Sähköposti: toholammin.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: §

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA

Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön

Liitetään pöytäkirjaan

ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihde: **029 56 43300**

Faksi: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Liitetään pöytäkirjaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään

oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalveluissa on mahdollista asioida sähköisesti asiointipalvelussa, jonka osoite on <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. On toivottavaa, että käytätte ensisijaisena asiointikanavana asiointipalvelua.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.